

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Szak/5/2017
Identifikačné číslo spisu: 1017200266
Dátum vydania rozhodnutia: 22.05.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1017200266.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Jany Hatalovej, PhD., v právnej veci sťažovateľa (pôv. žalobca): K. Q. F., narodený XX.XX.XXXX, v zahraničí naposledy bytom: B., provincia B. štátna príslušnosť: Pakistanská islamská republika, zastúpený: Liga za ľudské práva, občianske združenie, so sídlom Štúrova 3, Bratislava, proti žalovanému: Prezídium policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Trnava, so sídlom Paulínska 13, Trnava, o správnej žalobe proti rozhodnutiu žalovaného č. PPZ-HCP-BA9-17-017/2017-AV zo dňa 8. februára 2017, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Sa/11/2017-75 zo dňa 7. marca 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky právoplatný rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Sa/11/2017-75 zo dňa 7. marca 2017 m e n í t a k , ž e r o z h o d n u t i e ž a l o v a n é h o č . P P Z - H C P - B A 9 - 1 7 - 0 1 7 / 2 0 1 7 - A V z o d ň a 8 . f e b r u á r a 2 0 1 7 z r u š u j e .

Sťažovateľovi nárok na náhradu trov konania p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Rozhodnutím č. PPZ-HCP-BA9-17-017/2017-AV zo dňa 8. februára 2017 (ďalej na účely rozsudku len „preskúmané rozhodnutie“) žalovaný podľa ustanovenia § 88 ods. 1 písm. c) zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej na účely rozsudku len „zákon č. 404/2011 Z.z.“) za účelom zabezpečenia prípravy alebo výkonu jeho prevozu podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (ďalej na účely rozsudku len „Dublinské nariadenie“) rozhodol o zaistení sťažovateľa (v

prvostupňovom konaní žalobca) so stanovením dĺžky doby zaistenia na čas nevyhnutne potrebný, najviac na dobu do 08.07.2017, t. j. 5 mesiacov, v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov (ďalej na účely rozsudku len „ÚPZC Medveďov“).

2. Preskúmané rozhodnutie vychádza zo skutočnosti, že sťažovateľ bol na základe oznámenia kontrolovaný dňa 07.02.2017 vo večerných hodinách pri Slovensko - českej štátnej hranici policajnou hliadkou. Po vykonaní úkonov bol následne odovzdaný a predvedený na správny orgán z dôvodu, že vzniklo podozrenie, že sa dopustil priestupku v zmysle § 118 ods. 1 písm. a) zákona č. 404/2011 Z.z. a to tým, že má neoprávnený pobyt na území Slovenskej republiky. Po vypočutí a vykonaní lustrácií žalovaný zistil, že sťažovateľ sa na území Slovenskej republiky nachádzal neoprávnené a je žiadateľom o udelenie azylu v Bulharskej republike. Totožnosť sťažovateľa, ako aj jeho štátna príslušnosť bola zistená zo spísanej zápisnice o podaní vyjadrenia účastníka konania, ako aj z fotokópie identifikačnej karty B. XXXXX-XXXXXXX-X platnej od 27.10.2015 do 27.10.2025, na ktorej sa nachádzala aj fotografia.

3. Žalovaný začal dňa 08.02.2017 konanie za účelom zabezpečenia prípravy alebo výkonu prevozu podľa Dublinského nariadenia, keďže Bulharská republika je príslušná na konanie o jeho žiadosti o udelenie azylu. V zápisnica o podaní vyjadrenia zo dňa 08.02.2017 evidovanej pod číslom PPZ-HCP-BA9-17-015/2017-AV sťažovateľ uviedol, že svoj cestovný doklad mal vydaný, ale stratil ho a v súčasnosti má občiansky preukaz B., ktorý si odfoťil. Mal pri sebe menšiu finančnú hotovosť v srbských dinároch. Uviedol, že inú hotovosť nemá a ani si nevie zabezpečiť. Taktiež si nevie zabezpečiť žiadne ubytovanie a jeho celá rodina žije v Pakistane.

4. Na základe vykonaných úkonov, dokazovaní a na základe spísaných zápisníc o podaní vyjadrenia žalovaný zistil, že sťažovateľ po požiadaní o udelenie azylu na území Bulharskej republiky, po určitej dobe túto krajinu opustil za pomoci prevádzča. Následne nelegálne vstúpil na územie iného štátu Únie ukrytý v nákladnom automobile kam bol nasadený za pomoci prevádzča, na ktorého sa nakontaktoval na území Bulharska. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ je osobou u ktorej je riziko úteku a nezaistením by hrozilo, že bude zmarený samotný účel konania o odovzdaní. Zo zápisnice o podaní vyjadrenia vyplýva aj neschopnosť vlastnej starostlivosti o svoju osobu po materiálnej, zdravotnej a existenčnej stránke. Mal za to, že v prípade sťažovateľa nie je možné uplatniť alternatívne donucovacie opatrenia, ale je potrebné ho zaistiť a tak odovzdať do krajiny, ktorá je príslušná v konaní o udelenie azylu.

5. Žalovaný v súlade s ustanovením § 88 ods. 4 zákona č. 404/2011 Z.z., ako aj na základe odporúčania Dublinského strediska a v zmysle článku 28 ods. 3 Dublinského nariadenia stanovil dĺžku doby zaistenia najdlhšie do 08.07.2017. Uvedená doba je podľa správnej úvahy a skúseností Dublinských konaní podľa žalovaného priamo úmerná dobe zabezpečenia všetkých potrebných náležitostí k realizovaniu konania v zmysle Dublinského nariadenia.

II.

Konanie na krajskom súde

6. Sťažovateľ podal proti preskúmanému rozhodnutiu na Krajský súd v Bratislave správnu žalobu vo veci zaistenia podľa Štvrtej hlavy Tretej časti zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) s nasledujúcimi žalobnými bodmi (§ 182 ods. 1 písm. e/ S.s.p.):

- preskúmané rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci z dôvodu, že zaistenie podľa § 88 ods. 1 písm. c) zákona č. 404/2011 Z.z. je možné len maximálne v trvaní troch mesiacov,
- nesprávne právne posúdenie vo vzťahu k vnímaniu aplikácie inštitútu zaistenia žalovaným.

7. Sťažovateľ prostredníctvom právnej zástupkyne na pojednávaní namietal, vo vzťahu ku krajine do ktorej má byť odovzdaný, že v poslednom období sa situácia žiadateľov v Bulharsku rapidne zhoršila a žiadatelia sú vystavení podmienkam neľudského zaobchádzania, pričom poukázal na správy Európskej rady pre utečencov a azylantov týkajúce sa podmienok azylového konania jednotlivých členských štátov za rok 2015, ako aj za rok 2016 vydaných v januári 2017, v ktorých sú neodporúčacie stanoviská pre

členské štáty vo vzťahu k dublinským transferom do Bulharska, z dôvodu že týmto osobám môže hroziť porušenie čl. 3 Dohovoru. Taktiež viaceré členské štáty prostredníctvom judikatúry národných súdov vo viacerých prípadoch pozastavili transfery do tejto krajiny. Ďalej v súvislosti s tým, že dňa 17.02.2017 požiadal na území Slovenskej republiky o azyl, namietal, že bolo potrebné prehodnotiť účel jeho zaistenia.

8. Krajský súd v Bratislave v konaní podľa ust. § 221 a nasl. S.s.p. pri neformálnom posudzovaní žaloby (§ 206 ods. 3 S.s.p.) zistil, že jej nebolo možné vyhovieť z nasledujúcich dôvodov:

- s poukazom na odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia a na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sza/23/2015, súd uviedol, že stanovenú lehotu zaistenia žalovaný odôvodnil existujúcimi skutočnosťami, ktoré aj podľa názoru súdu odôvodňujú takýto „čas nevyhnutne potrebný“ na zaistenie cudzinca;
- k námietke žalobcu že dňa 17.02.2017 požiadal na území Slovenskej republiky o azyl, a preto je podľa potrebné prehodnotiť účel zaistenia, súd uviedol, že vo vzťahu k preskúmaniu zákonnosti rozhodnutia žalovaného je táto námietka irelevantná, nakoľko žalobca sa domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 08.02.2017, keď žalovaný vychádzal zo zistenia, že žalobca nie je žiadateľom o azyl na území Slovenskej republiky;
- Bulharsko je zaradené medzi európske demokratické krajiny, ktoré rešpektujú dodržiavanie ľudských práv v zmysle medzinárodných dohovorov, pričom súdu nie sú známe prípady porušovania týchto práv v súvislosti s aplikáciou Dublinského nariadenia. Preto držanie žalobcu v zaistení za účelom prípravy alebo výkonu Dublinského transferu nie je v rozpore s článkom 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru.

III.

Konanie na kasačnom súde

A)

9. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľ v zákonnej lehote podal kasačnú sťažnosť z dôvodov uvedených v

- § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p., t.j. krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- § 440 ods. 1 písm. h) krajský súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu.

10. Sťažovateľ v nasledujúcich sťažnostných bodoch v súlade s § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. najmä uviedol, že krajský súd:

- nesprávne právne posúdil stanovenie možnej dĺžky zaistenia,
- nesprávne právne posúdil zmeny skutkových okolností prípadu sťažovateľa po jeho zaistení,
- nesprávne právne posúdil vyhodnotenie Bulharska ako bezpečnej tretej krajiny pre návrat sťažovateľa,
- sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu, ktorý opakovane poukazuje na nevyhnutnosť aplikácie čl. 28 Dublinského nariadenia pri rozhodovaní o zaistení cudzincov v zmysle § 88 ods. 1 písm. c) / § 88a ods. 1 písm. e) zákona č. 404/2011 Z.z., ako aj pri maximálnej možnej dĺžke doby zaistenia,
- mal preskúmané rozhodnutie ako nepreskúmateľné zrušiť z dôvodu, že žalovaný sa nezaoberal aktuálnou bezpečnostnou situáciou v Bulharsku.

11. Navrhol, aby kasačný súd rozhodol tak, že rozsudok krajského súdu mení tak, že rozhodnutie žalovaného v celom rozsahu zrušuje a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie.

B)

12. Žalovaný sa vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti zo dňa 28.04.2017 plne pridržiaval preskúmaného rozhodnutia. Zároveň oznámil, že sťažovateľ dňa 17.02.2017 požiadal o udelenie azylu na území Slovenskej republiky. Žalovaný na uvedené reagoval a prezaistil sťažovateľa dňa 06.04.2017 v zmysle § 88a ods. 1 písm. b) zákona č. 404/2011 Z. z. Dňa 07.04.2017 Dublinské stredisko Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky vydalo v konaní o udelenie azylu na území Slovenskej republiky rozhodnutie o zamietnutí žiadosti sťažovateľa o udelenie azylu ako neprípustnej, pretože na konanie o

azyľ je príslušný iný štát. Z tohto dôvodu bol dňa 19.04.2017 vydaný príkaz na prepustenie sťažovateľa zo zaistenia, nakoľko účel zaistenia zanikol. Následne v spolupráci s ÚPZC Medveďov bol bez zbytočného odkladu dňa 19.04.2017 zabezpečený prevoz sťažovateľa do Záchytného tábora Humenné.

13. Pokiaľ ide o určenú lehotu zaistenia, poukázal na správu pod č. p: PPZ-HCP-BA9-17-080/2017-AV zo dňa 20.04.2017, konkrétne stranu 5 až 7, kde sa vyjadroval k lehote zaistenia. Žalobný bod týkajúci sa neposúdenia zmeny skutkových okolností považoval už za bezpredmetný, keďže sťažovateľ bol prepustený zo zaistenia. K vyhodnoteniu Bulharska ako bezpečnej krajiny uviedol, že počas celého konania, Dublinské stredisko ako aj Krajský súd Bratislava na základe dostupných podkladov, správ, poznatkov doteraz nevyhodnotili Bulharsko ako nie bezpečnú krajinu pre žiadateľov o azyl, alebo že by nemohol byť do danej krajiny vykonávaný dublinský transfer. Taktiež mu nie sú známe oficiálne správy, európskych inštitúcií, alebo upozornenia Európskeho parlamentu a Rady, alebo právoplatné rozhodnutie príslušného súdu Slovenskej republiky, súdu zo štátu Únie, resp. súdu pre ľudské práva, v ktorom by bolo Bulharsko vyhodnotené ako krajina, kde nie je možné navrátiť žiadateľov o azyl.

IV.

Právny názor kasačného súdu

14. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S. s. p.) postupom podľa § 492 ods. 1 S.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že rozhodnutie krajského súdu je potrebné zmeniť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 455 S.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 22.05.2017 (§ 137 ods. 2 S.s.p.).

15. V predmetnej veci bolo potrebné predostrieť, že predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok krajského súdu, ktorým zamietol žalobu, ktorou sa sťažovateľ domáhal ochrany svojich práv proti rozhodnutiu žalovaného o zaistení podľa § 88 ods. 1 písm. c) zákona č. 404/2011 Z.z., a preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky sťažovateľa sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Podľa § 88 ods. 1 písm. c) zákona č. 404/2011 Z.z., policajť je oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny na účel zabezpečenia prípravy alebo výkonu jeho prevozu podľa osobitného predpisu, ak existuje značné riziko jeho úteku.

Podľa § 90 ods. 1 písm. d), policajtný útvar je povinný skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia.

Podľa § 135 ods. 2 písm. a) zákona č. 404/2011 Z.z., pre správny súd je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia alebo vydania jeho rozhodnutia, ak ide o konanie podľa § 6 ods. 2 písm. d) až f) a i) až k).

Podľa článku 28 ods. 1 Dublinského nariadenia členské štáty nezaistia osobu len z toho dôvodu, že v súvislosti s ňou prebieha konanie podľa tohto nariadenia.

Podľa článku 28 ods. 2 Dublinského nariadenia platí, že ak existuje značné riziko úteku, členské štáty môžu dotknutú osobu zaistiť na účely zabezpečenia konania o odovzdaní v súlade s týmto nariadením, a to na základe individuálneho posúdenia a len vtedy, ak je zaistenie primeraným opatrením a nie je možné účinne uplatniť iné, miernejšie alternatívne donucovacie opatrenia.

Podľa článku 28 ods. 3 Dublinského nariadenia zaistenie musí byť čo najkratšie a nesmie trvať dlhšie, než je opodstatnene nevyhnutné na riadne vykonanie požadovaných administratívnych postupov až do

uskutočnenia odovzdania podľa tohto nariadenia.

Ak je osoba zaistená podľa tohto článku, lehota na podanie dožiadania o prevzatie alebo prijatie späť nesmie presiahnuť jeden mesiac od podania žiadosti. Členský štát, ktorý vedie konanie podľa tohto nariadenia, požiada v takom prípade o urýchlenú odpoveď. Táto odpoveď musí byť poskytnutá do dvoch týždňov od prijatia dožiadania. Ak nedôjde k poskytnutiu odpovedi v tejto dvojtýždňovej lehote, považuje sa to za akceptovanie dožiadania a má za dôsledok povinnosť prevziať alebo prijať späť osobu, ako aj povinnosť zabezpečiť potrebné opatrenia na jej príchod.

Ak je osoba zaistená podľa tohto článku, jej odovzdanie zo žiadajúceho členského štátu do zodpovedného členského štátu sa vykoná ihneď, ako je to možné, najneskôr však do šiestich týždňov od implicitného alebo výslovného akceptovania dožiadania o prevzatie alebo prijatie späť dotknutej osoby iným členským štátom alebo odvtedy, keď zanikol odkladný účinok odvolania alebo preskúmania podľa článku 27 ods. 3.

Ak žiadajúci členský štát nedodrží lehoty na podanie dožiadania o prevzatie alebo prijatie späť, alebo ak sa odovzdanie nevykoná v šesťtýždňovej lehote uvedenej v treťom pododseku, osoba nesmie byť dlhšie zaistená. Články 21, 23, 24 a 29 sa naďalej zodpovedajúcim spôsobom uplatňujú.

Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

16. Vo vzťahu k dôvodu kasačnej sťažnosti, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (kasačný dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p.) musí kasačný súd s prihliadnutím na zásadu kontinuálneho výkonu štátnej moci (čl. 1 ods. 1 veta prvá ústavy Slovenskej republiky) zdôrazniť, že doterajšia ustálená judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky chápe takto sformulovaný sťažnostný dôvod zakotvený v § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p. vo vzťahu k meritu prejednávanej veci, t. j. na prvom mieste ako nesprávnu aplikáciu právnej normy (hypotéza ako právny skutkový stav a dispozícia) na riadne zistený faktický skutkový stav vyplývajúci z merita veci, na druhom mieste ako nesprávny výber ustanovenia a v neposlednom rade ako nesprávny výber právneho predpisu.

Navyše právnym posúdením veci je analytická činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje čiastkové právne závery a spätnou aplikáciou vybranej právnej normy preveruje úplnosť a riadnosť fakticky zisteného skutkového stavu. Toto je základným poslaním správneho súdu pri prieskume zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy, pričom nielen situácia „res iudicata“ tvorí rozhodovaciu prekážku ale aj ustálená rozhodovacia prax kasačného súdu ako relevantný precedens v súlade s čl. 1 ods. 1 veta prvá ústavy Slovenskej republiky vytvára zákonodarcom akceptovanú rozhodovaciu prekážku.

17. Sťažovateľ ďalej namietal, že krajský súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu (kasačný dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. h/ S.s.p.). V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na to, že v zmysle ústavných princípov (čl. 1 ods. 1 veta prvá ústavy Slovenskej republiky) pod ustálenou rozhodovacou praxou je nutné chápať aj doterajšiu rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako odvolacieho súdu (viď bod č. 9) vykonávanú podľa Piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

18. V súvislosti s uvedeným kasačný súd musí zdôrazniť, že v aplikačnom postupe krajského súdu pri rozhodovaní o merite sporu zistil nedostatky právneho posúdenia v merite veci, ako aj odklon od ustálenej rozhodovacej praxe. Z uvedených dôvodov zmenil napadnutý rozsudok krajského súdu tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

19. Sťažovateľ v prvom rade poukazoval na nesprávne právne posúdenie týkajúce sa stanovenia možnej dĺžky zaistenia a v tejto súvislosti odklon od ustálenej rozhodovacej praxe súdu. Podľa kasačného súdu krajský súd dospel k nesprávnemu právnemu záveru, ak sa stotožnil s názorom žalovaného, že

namietaná lehota zaistenia 5 mesiacov je čas nevyhnutne potrebný na zaistenie sťažovateľa v zmysle § 88 ods. 4 zákona č. 404/2011 Z.z. odôvodnený existujúcimi skutočnosťami.

20. V tejto súvislosti sa kasačný súd stotožnil s argumentáciou sťažovateľa v otázke stanovenia dĺžky doby zaistenia. Tento v danom prípade poukazoval na znenie čl. 28 ods. 3 Dublinského nariadenia, z ktorého vyplývajú kratšie lehoty zaistenia a je nutné uplatňovať pravidlo, že zaistenie musí byť čo najkratšie a nesmie trvať dlhšie, než je opodstatnene nevyhnutné na riadne vykonanie požadovaných administratívnych postupov až do uskutočnenia odovzdania podľa tohto nariadenia.

21. V zmysle vyššie citovaných ustanovení Dublinského nariadenia členský štát zaisťujúci žiadateľa o azyl musí predložiť „žiadosť o prijatie späť alebo o prevzatie zodpovednosti“ do jedného mesiaca, na ktorú musí odpovedať dožiadaný členský štát do dvoch týždňov; po uplynutí tejto lehoty je možné žiadosť považovať za konkludentne prijatú. Samotný transfer je potom nutné vykonať v maximálnej lehote šiestich týždňov odo dňa prijatia žiadosti. Je teda zrejmé, že okrem prípadov podania opravného prostriedku proti rozhodnutiu o odovzdaní, ktorému súd prizná odkladný účinok, zaistenie v konaní podľa Dublinského nariadenia nemôže trvať dlhšie ako súhrn vyššie uvedených lehôt (obdobne rozhodnutie kasačného súdu zo dňa 04.04.2017, sp. zn. 1Szak/3/2017).

Pokiaľ žalovaný už v rozhodnutí o zaistení stanovil dĺžku doby zaistenia do 08.07.2017 (t. j. 5 mesiacov) táto zjavne prekračuje maximálne prípustné lehoty stanovené v čl. 28 ods. 3 Dublinského nariadenia.

22. V rozhodnutí zo dňa 18. 06. 2014 sp. zn. 10Sža/16/2014, na ktoré poukázal aj sťažovateľ, Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil názor, s ktorým sa stotožňuje aj kasačný súd, v zmysle ktorého: „... Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky a je priamo aplikovateľnou normou. Na konanie o zaistení pre účely prípravy a prevozu do iného štátu EÚ, kde si zaistená osoba podala žiadosť o azyl stanovuje maximálnu a neprekročiteľnú lehotu šesť týždňov. Ak nie je možné prípravu a prevoz osoby v tejto lehote uskutočniť, je nevyhnutné zaistenú osobu po uplynutí tejto lehoty okamžite a bezodkladne prepustiť.“

Uvedené vyplýva aj z čl. 28 ods. 3, štvrtý podsek Dublinského nariadenia v zmysle ktorého, ak sa odovzdanie nevykoná v šesťtýždňovej lehote, osoba nesmie byť dlhšie zaistená.

23. Kasačný súd sa v tejto súvislosti poukazuje na priamy účinok Dublinského nariadenia. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sža/7/2015 zo dňa 13.02.2015: „... priamy účinok tohto druhu sekundárneho práva (Dublinské nariadenie) vyplýva z čl. 288 ZFEÚ (bývalé čl. 189 ZEHS, 249 ZES), podľa ktorého Nariadenie má všeobecnú platnosť. Je záväzná vo svojej celistvosti a je priamo uplatniteľná vo všetkých členských štátoch. (pre porovnanie - smernica je záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom. Rozhodnutie je záväzná v celom rozsahu. Rozhodnutie, ktoré označuje tých, ktorým je určené, je záväzná len pre nich. Odporúčania a stanoviská nie sú záväzná.). Okrem toho samotné nariadenie obsahuje klauzulu uplatniteľnosti, podľa ktorej je toto nariadenie záväzná v celom rozsahu a priamo uplatniteľná v členských štátoch v súlade so zmluvami (čl. 49). V tomto duchu judikoval Európsky súd už v rozsudku *Politi s.a.s. proti Ministerstvu financií Talianskej republiky* zo 14. decembra 1971 (*Politi*, 43/71, ECR s. 1039), ktorým vyslovil, že: Nariadenia majú priamy účinok a sú ako také schopné zakladať individuálne práva, ktoré musia vnútroštátne súdy chrániť.“

24. Podľa Súdneho dvora Európskej únie návratová smernica zavádza presný postup, ktorý majú členské štáty použiť pri navrátení neoprávnene pobývajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín a stanovuje poradie jednotlivých po sebe idúcich fáz, ktoré tento postup zahŕňa. Kasačný súd preto upozorňuje na nutnosť eurokonformného výkladu zákona č. 404/2011 Z.z. práve s ohľadom na existenciu návratovej smernice a povinnosti implementácie jeho obsahu do vnútroštátnych právnych noriem. A práve za použitia takéhoto výkladu dospel kasačný súd k záveru, že žalovaný ako aj krajský

súd predmetnú vec nesprávne právne posúdili, nakoľko dĺžku lehoty zaistenia je potrebné posudzovať v zmysle čl. 28 Dublinského nariadenia, a nie v zmysle § 88 ods. 4 zákona č. 404/2011 Z.z.

25. Námietku sťažovateľa, že správny súd nesprávne právne posúdil zmenu skutkových okolností prípadu sťažovateľa po jeho zaistení, vyhodnotil kasačný súd ako dôvodnú.

26. Zo znenia citovaného § 135 ods. 2 S.s.p. jednoznačne vyplýva, že pre správny súd je pri rozhodovaní o správnej žalobe vo veciach zaistenia rozhodujúci stav v čase vyhlásenia alebo vydania jeho rozhodnutia a z tohto dôvodu je nesprávny právny názor krajského súdu, že, vo vzťahu k preskúmanému rozhodnutiu je táto námietka irelevantná. V súvislosti s uvedeným sa mal krajský súd zaoberať aj novými skutočnosťami, a teda skutočnosťou, že sťažovateľ dňa 17.02.2017 požiadal o udelenie azylu na území Slovenskej republiky.

27. V zmysle judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky žiadosť zaisteného cudzinca o medzinárodnú ochranu, i keď automaticky nezakladá povinnosť správneho orgánu prepustiť takého žiadateľa, vyvoláva nasledujúce účinky:

„I. Ak zaistený cudzinec požiada o medzinárodnú ochranu, spravidla to bude mať za následok ukončenie zaistenia podľa čl. 15 návratovej smernice č. 2008/115, ako konštatoval Súdny dvor Európskej únie v rozhodnutí zo dňa 30. mája 2013 a policajný útvar bude povinný cudzinca bez zbytočného odkladu zo zaistenia prepustiť; dôvody pre pôvodné zaistenie cudzinca tak automaticky pominú.

II. Ak však policajný útvar dospeje k záveru, že žiadosť cudzinca o medzinárodnú ochranu je účelová (podaná iba za účelom pozdržať, či dokonca zmať výkon rozhodnutia o vyhostení cudzinca), môže znova rozhodnúť podľa § 90 ods. 1 písm. d) zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, že dôvody predchádzajúceho zaistenia trvajú, napriek tomu, že cudzinec požiadal o medzinárodnú ochranu. V takomto rozhodnutí policajný útvar vyloží, aké konkrétne dôvody ospravedlňujú trvanie zaistenia cudzinca po podaní žiadosti o medzinárodnú ochranu.“

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1SZa/6/2013 zo dňa 24. septembra 2013).

28. Uvedenú novú okolnosť - podanie žiadosti o azyl, je nutné posúdiť z hľadiska trvania účelu zaistenia cudzinca, pričom toto posúdenie je kľúčové pri úvahe správneho orgánu o tom, či zaisteného cudzinca zo zaistenia prepustí alebo cudzinca prezaistí na základe nového rozhodnutia o zaistení žiadateľa o azyl. V danom prípade tak došlo k zmene skutkových okolností prípadu sťažovateľa a krajský súd mal povinnosť sa týmito novými skutočnosťami zaoberať, nakoľko zanikol účel zaistenia, pre ktorý bol sťažovateľ preskúmaným rozhodnutím zaistený, aj s poukazom na to, že § 88 zákona č. 404/2011 Zz. sa nevzťahuje na zaistenie žiadateľov o azyl.

29. Bez ohľadu na to, či žiadosť zaisteného štátneho príslušníka tretej krajiny o azyl je alebo nie je účelová, jej podanie je novou skutočnosťou, ktorú je správny orgán povinný reflektovať a neponechať ju bez povšimnutia. To sa následne premietne do prepustenia žiadateľa o azyl zo zaistenia, resp. v prípade, ak má správny orgán dôvodné podozrenie, že žiadosť o azyl je účelová, t. j. podaná s cieľom oddialiť realizáciu vyhostenia, môže žiadateľa o azyl ponechať aj naďalej v zaistení. Takému záveru správneho orgánu však musí predchádzať postup, ktorým overí trvanie dôvodov zaistenia a tento sa následne premietne do rozhodnutia o zaistení podľa § 88a zákona o pobyte cudzincov.

Uvedená povinnosť správnych orgánov napokon vyplýva aj z ust. § 90 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov, podľa ktorého sú povinné po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia.

30. Napokon ako aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 SŽa 29/2014 zo dňa 02.09.2014 vyplýva: „obmedzenie osobnej slobody žiadateľov o azyl nevylučuje ani medzinárodné azylové právo, hoci všeobecne stanovuje zásadu, podľa ktorej nie je možné na utečencov (žiadateľov o azyl) nahliadať ako na neoprávnene pobývajúce osoby a je treba im priznať(okrem iného) právo na slobodu pohybu na území krajiny, v ktorej sa nachádzajú (pozri čl. 26, 31 a 32 Dohovoru o právnom postavení utečencov z roku 1951“), zároveň Súdny dvor EÚ vo veci Arslan proti Polícii Českej republiky zdôraznil, že členské štáty musia mať možnosť zabrániť tomu, aby zaistený cudzinec podaním

žiadosti o azyl automaticky dosiahol prepustenie zo zaistenia , inak by bol narušený zmysel návratovej smernice, ktorým je účinné navrátenie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území (bod 60 rozsudku vo veci A.).

V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na to, že z vyjadrenia žalovaného ku kasačnej sťažnosti vyplýva, že až dňa 06.04.2017 došlo k prezaisteniu sťažovateľa v zmysle § 88a ods. 1 ako žiadateľa o azyl, teda viac ako 2 mesiace od podania žiadosti sťažovateľa o udelenie azylu.

31. K namietanému vyhodnoteniu Bulharska ako bezpečnej krajiny pre návrat sťažovateľa súdom, a k nezaoberaniu sa bezpečnostnou situáciou v Bulharsku žalovaným, kasačný súd uvádza, že z preskúmaného rozhodnutia vyplýva, že žalovaný sa vôbec nezaoberal situáciou v krajine, do ktorej mal byť sťažovateľ navrátený.

32. Kasačný súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že krajský súd celkom nesprávne pri posudzovaní zákonnosti rozhodnutia žalovaného vychádzal z dodatočných vyjadrení žalovaného, ktorými sa snažil konvalidovať nedostatky preskúmaného rozhodnutia, pričom rozhodujúcimi boli dôvody uvedené v rozhodnutí žalovaného, tie však neboli preskúmateľné, nakoľko žalovaný sa vyhodnotením krajiny, do ktorej má byť sťažovateľ navrátený, nezaoberal. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadrený v rozsudku sp. zn. 1 Sža 5/2015 zo dňa 6.2.2015, v ktorom sa uvádza, že „vytýkané nedostatky odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia nemôžu byť konvalidované prípadným dodatočným vysvetlením resp. doplňujúcim vyjadrením odporcu a ani súdu neprislúcha spôsobom presahujúcim akceptovateľnú mieru dopĺňať resp. absentujúce argumenty odporcu nahrádzať svojimi a vyvodzovať z nich závery, ku ktorým mal dospieť odporca, ktorého postup a úvahy mali byť obsahom odôvodnenia jeho rozhodnutia, pretože takáto aktivita presahuje rámec preskúmaťej právomoci súdu a zároveň zasahuje do sféry kompetencie správneho orgánu v agende vymedzenej zákonom o pobyte cudzincov“, od ktorého nemal dôvod sa odkloniť ani v tejto prejednávanej právnej veci.

33. Je nepochybné, že Najvyšší súd vo svojich doterajších rozhodnutiach (napr. rozhodnutie sp. zn. 1Sža/31/2014) zdôraznil nutnosť aktuálnych správ o krajine, do ktorej má byť štátny príslušník tretej krajiny vrátený. Správny orgán už v čase zaistenia sťažovateľa mal mať k dispozícii aktuálne správy o krajine, do ktorej má byť štátny príslušník tretej krajiny vrátený. Je povinnosťou žalovaného obstaráť dostatok informácií ohľadom krajiny, do ktorej má byť štátny príslušník tretej krajiny odovzdaný, ako aj schopnosť daného štátu prevziať takúto osobu. Na základe týchto skutočností potom žalovaný môže pri rozhodovaní o zaistení cudzinca zvážiť, či je dosiahnutie účelu zaistenia aspoň potenciálne možné.

34. Vzhľadom na uvedené, žalovaný pochybil, ak sa vôbec nezaoberal situáciou v krajine, do ktorej má byť sťažovateľ navrátený, čo má za následok nepreskúmateľnosť preskúmaného rozhodnutia, ktorú nemôže žalovaný konvalidovať neskoršími vyjadreniami, ani krajský súd v rozhodnutí o správnej žalobe.

35. Kasačný súd na základe vyššie uvedených úvah konštatuje, že krajský súd dospel k nesprávnemu záveru, keď správnu žalobu zamietol. Nakoľko samotné preskúmané rozhodnutie trpí vadami, ktoré ho činia nezákonným, kasačný súd nezrušil napadnutý rozsudok, ale považoval za potrebné rozhodnúť v zmysle § 462 ods. 2 v spojení s § 457 ods. 1 S.s.p. tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Podľa § 462 ods. 2 S.s.p., ak kasačný súd dospeje k záveru, že napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy nie je v súlade so zákonom, a krajský súd žalobu zamietol, môže rozhodnutie krajského súdu zmeniť tak, že zruší rozhodnutie orgánu verejnej správy a vec mu vráti na ďalšie konanie.

36. Kasačný súd aj napriek zrušeniu preskúmaného rozhodnutia, odkazujúc na vyjadrenie žalovaného ku kasačnej sťažnosti č. PPZ-HCP-BA9-17-081/2017-AV zo dňa 28.04.2017 (č. l. 108), v ktorom tento oznámil, že sťažovateľ bol dňa 19.04.2017 prepustený zo zaistenia a následne prevezený do Záchytného tábora Humenné, z dôvodu neúčelnosti nerozhodol o jeho bezodkladnom prepustení zo zaistenia.

37. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 a 2 S.s.p. v spojení s ustanovením § 175 ods. 1 a 2 S.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia.

38. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijal rozsudok jednomyseľne (§ 139 ods. 4 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.